

Handläggare

Till

Långbro/Solbergaskogens
förskolor

Telefon:

Verksamhetsplan 2024 för Långbro/Solbergaskogens förskolor

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	12
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	16
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	17
Redovisning av ekonomi	20
Resursanvändning	20
Budget 2024	20
Övrigt	21

Inledning

Verksamhetsidé och värdegrund

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I utbildningen ingår undervisning. Undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med förskolans nya läroplan som utgångspunkt och riktning, och syftar till utveckling och lärande hos barnen.

Enhetens förskolor erbjuder barnen en utforskande undervisning där utveckling och lustfyllt lärande sker i samspel med material, miljöer och medmänniskor. Vår undervisning tar utgångspunkt i barnens nyfikenhet, intressen och förundran.

Förskolans värdegrund syftar till var och en som verkar i förskolans verksamhet ska värna om varje människas egenvärde och verka för att de erbjuds en hållbar utveckling. Vi ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen enheten erbjuder ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen.

Verksamhetsbeskrivning

Långbro Solbergaskogen består av 5 förskolor, Mineralen(Solbergaskogen), Trollsländan(Solbergaskogen), Solkatten(Älvsjöstaden), Viveln(Långbro) och Muminstugan(Långbro).

Enheten har ca 390 inskrivna barn och 84 medarbetare i tjänst. 22 förskollärare och 64 barnskötare som arbetar i barngrupp, samt 8 medarbetare som inte tjänstgör under 2024. Långbro Solbergaskogen har även 5 kockar, 2 biträdande rektorer, administratör och en rektor.

Barnen är uppdelade i barngrupper på varje förskola och erbjuds mindre sammanhang under stora delar av dagen.

Långbro Solbergaskogens ledning och organisationsstruktur

Rektor har det övergripandet ekonomi-och personalansvaret samt pedagogiskt ledarskapsansvaret för enheten.

Biträdande rektorer har tillsammans med rektor ett personalansvar samt att följa upp de pedagogiska processernas utveckling.

Administratören ansvarar för vikarieanskaffning, fakturering, inköp och personaladministration.

Arbetsansvariga förskollärare finns i varje barngrupp, de ansvarar för att säkerställa att det sker en utveckling i det pedagogiska uppdraget utifrån barnens nyfikenhet och förundran.

Förskollärare ansvarar för att planera, leda och utvärdera den lärandeprocess som pågår i barngruppens undervisning.

Arbetslaget består av förskollärare och barnskötare, som ansvarar tillsammans för att det erbjuds en utforskande och lustfylld undervisning.

Lokal samverkan genomförs där Rektor, biträdande rektor och lokala fackliga ombud möts kring arbetsmiljöarbetet systematiskt under året.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Enhetens systematiska kvalitetsarbete har utvecklats under det senaste året för att skapa en tydligare röd tråd mellan planering, genomförande, följa upp och analysera för att ta vidare till nästa läsårs planering. Istället för att avsluta varje läsår innan sommaren, påbörjar vi redan i maj/juni med planeringen av höstens uppstartsperiod för att ta med oss det som varit lyckosamt under tidigare läsår samt att ta lärdom av det som inte gav förväntat resultat och med en tydlig avstämning i början av höstterminen utifrån den nya barngruppens förutsättningar.

Tillgänglig förskola – genom en tillgänglig förskola erbjuds miljöer som i sin helhet – fysiskt, socialt och pedagogiskt- är anpassade så att alla barn kan känna sig delaktiga, lära sig och utvecklas i enlighet med förskolans uppdrag. En tillgänglig förskola innebär att se till alla barn utifrån sina förutsättningar får möjlighet att lära sig och utvecklas i den undervisning som erbjuds, det vill säga vara delaktiga och känna sig inkluderade.

För att erbjuda barnen en tillgänglig förskola behöver pedagogerna reflektera över sina val i undervisningen, får alla barn lika förutsättningar att påverka undervisningen med sina intressen. Att skapa en tillgänglig miljö innebär att man ger en tillgänglig verksamhet för samtliga barn, inte enbart för dem som behöver mer stöd än andra utan även för de som visar en hög kompetens och behöver utmanas vidare i sin utveckling.

Genom att skapa en tillgänglig miljö för alla, minskar behovet av särskilt stöd, vilket i sig kommer vara tids- och resurssparande i ett längre perspektiv.

Tydliggörande pedagogik – Syftar till att göra förskolans utbildning begriplig, hanterbar och meningsfull för barnen. Det vill säga att göra händelser, handlingar och situationer begripliga och förstaeliga för samtliga barn i verksamheten.

Samtliga barn behöver erbjudas en adekvat undervisning, det vill säga att krav och förutsättningar måste anpassas individuellt och i grupp för att samtliga barn ska kunna erbjudas en trygg plattform för lärande.

Lärmiljöer - Undervisningen är tillgänglig och skapar förutsättningar till delaktighet i förskolans utbildning. Pedagoger skapar demokratiska mötesplatser som ger goda förutsättningar för samtliga barn, till ett individuellt lärande i så väl grupp som mindre sammanhang.

Miljön och undervisningens struktur skapas utifrån barnens förutsättningar, erfarenheter och kompetenser för att erbjuda ett utforskande lärande. Pedagoger tillför olika uttrycksformer, inspiration samt lyfter barnens styrkor. Lärmiljön formas i demokratiska mötesplatser, där

barnen kan erbjudas ett lärande i mindre sammanhang.

Lär miljögruppen uppdaterar enhetens listor för basmaterial gällande både pedagogiskt material och skapande material som sen ska finnas på varje förskola. Detta för att stödja arbetet med likvärdiga miljöer.

Språkgruppens och Lär miljögruppens mötesinnehåll planeras parallellt för att möjliggöra en bredare och fördjupad undervisning.

Språk - *flerspråkighet* – Varje förskola har en språkinspiratör. Språkinspiratörerna ingår i enhetens språkgrupp och träffas en gång i månaden under ledning av enhetens språkansvarige. I språkgruppen tar man del av olika texter och annat underlag från Läslyftets modul ”Flerspråkighet i förskolan” samt föreläsningar av Karolina Larsson med koppling till Hägersten-Älvsjös språkpolicy.

Enheten arbetar vidare med språksamtal och språkdomänerna för att tydligt kunna följa barnens olika språkkompetenser och erfarenheter genom förskolans utbildning. Pedagogerna arbetar med ett interkulturellt förhållningssätt genom att ta stöd av vårdnadshavarnas erfarenheter och uppfattning om sitt barns språkliga kompetens, för att tillsammans stödja en gynnsam språkutveckling.

högläsning och samtal om text

Enheten arbetar vidare med det redan påbörjade arbetet kopplat till Läslyftets modul ”Läsa och berätta” med fokus på högläsning och samtal om text.

Kompetensutveckling

- Ledarskapsutbildningen för förskollärare
- Brandutbildning
- Systematiskt Brandskyddsutbildning
- Lokala forum, lärmiljöer, tillgänglig förskola, digitalisering
- Utbildningar via resursenheten ex. TAAK
- Tydliggörande pedagogik
- Arbetsmiljöutbildning för skyddsombud
- Tempus
- Flerspråkighet i förskolan
- Barnskötarutbildning
- Förskollärarytbildning för barnskötare

Utvecklingsområden 2024

Systematiskt arbetsmiljöarbetet och friskfaktorer

Enheten kommer arbeta med att sänka sjukfrånvaron genom ett arbete med friskfaktorer. Ledningen inför olika former av stödsamtal kopplat till arbetsmiljön. Hälsosamtal sker efter 4 frånvarotillfället, en kort avstämning tillsammans med medarbetaren utifrån hans mående, arbetsrelaterad frånvaro och vilka insatser som behöver tillföras. Prioritering samtal bokas

efter behov mellan medarbetare och närmaste chef, där man ser över en hög arbetsbelastning och hur man kan prioritera för att hantera arbetsbelastningen ur ett mer hållbart perspektiv.

Ledningen inför även en tydligare systematiskt uppföljning vid längre sjukfrånvaro, för att stödja medarbetaren i återgången till arbetet med tydliga förväntansstrukturer kopplat till den aktuella tjänstegraden.

Ekonomiskt hållbar organisation

Enheten har under tidigare år haft en extra ansträngd ekonomisk sits, och tydliga åtgärder är genomförda som även påverkar arbetet under 2024. Genom att skapa en transparens organisation får medarbetar delaktighet i enhetens ekonomiska förutsättningar och vi kan tillsammans arbeta för att enheten ska få hållbart ekonomiska förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet och med budget i balans.

Barnhälsoarbete

Barnhälsoarbete som ger samtliga barn en likvärdig möjlighet till en inkluderande utbildning. Att utveckla arbetar inom enheten kring barnen i behov av stöd ger oss möjligheten att skapa en tillgänglig utbildning som gynnar alla barnen. Barnhälsoarbetet innefattar en tydlig organisation kring arbetet med barnen i behov av stöd, pedagogiska kartläggningar av organisationen, barngruppen och individen, uppföljning av handlingsplaner samt utvärdering av utbildningen som erbjuds barnen. Tillsammans med pedagogerna, vårdnadshavare bygger vi en hållbar verksamhet för barnen utifrån deras förutsättningar och behov.

Tempus

Införandet av ett nytt närvarosystem för barn införs under 2024. Pedagogerna har idag en högre grundkompetens kring användandet av digitala system än när tidigare system infördes vilket bör påverka implementeringen av Tempus. Dock är det ett nytt system, vilket innebär en utbildningssatsning för enhetens samtliga medarbetare.

Medarbetarnas delaktighet

Rektor har i samråd med biträdande rektorer skapat underlaget för den pedagogiska organisationen som ligger till grund för enhetens verksamhetsplan. Planen kommer att gå ut till pedagogerna på remiss, där möjlighet att påverka ges. Enheten kommer arbeta med verksamhetsplanen som utgångspunkt i lokala mötesforum, APT, samverkan, utbildningsplaner, undervisningsplaner, utvärderingar av undervisningsplaner. Ledningen arbetar för erbjuda en organisation med tydlighet och transparens som ger möjlighet till kollegialt lärande.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barnskötare med barnskötartutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)		Fastställs 2024	År
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36 %	Ökning	Tertial
 Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Antal barn per grupp	15	15	Tertial
 Antal barn per legitimerad förskollärare	15 st	Minskning	Tertial

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en inkluderande utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete genomsyrar hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: Långbro Solbergaskogens förskolor ska erbjuda samtliga barn en utbildning med tillgänglig lärmiljö som lockar till kreativitet, utforskande samt inspirera barnen till kommunikation genom olika uttryckssätt.

Förväntat resultat

Utbildningen erbjuder barnen:

- Tillgång till tillgängliga och tydliga lärmiljöer som erbjuder barnen att mötas i mindre sammanhang samt främjar till lek, kreativitet och lustfyllt lärande.
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Arbetsätt

Enheten ska erbjuda barnen medforskande och närvarande pedagoger med ett fokus på en inkluderande utbildning där vi säkerställer att samtliga barn får möjlighet till att :

- En undervisning i mindre sammanhang utifrån barnens individuella behov.
- Demokratiska mötesplatser i tillgängliga miljöer.
- att "språkbada" och utmanas genom olika uttryckssätt.

Enhetens pedagogiska organisation kommer organiseras för möta upp detta genom följande forum:

- Utbildningsplanen belyser arbetet med tillgänglig förskola, lärmiljöer och språkarbetet. Det finns en tydlighet i Utbildningsplanen kring mål, syfte och genomförande, vilket ligger till grund för varje barngrupps undervisningsplan. Vi arbetar med systematisk uppföljning av undervisningsplanen under läsåret tillsammans med pedagogerna för att säkerställa att barnen får tillgång till en verksamhet som möter behoven.

- Förskolläraryorum är en möjlighet till kollegialt samarbete med andra förskollärare så väl på den enskilda för skolan som över hela enheten. Det är viktigt att man arbetar utifrån att vi är ett större sammanhang samt förskollärarnas uppdrag att leda och fördela arbetet i de enskilda arbetslaget med utgångspunkt i det individuella barnen som barngruppens behov.

- Resursenheten stödjer pedagogerna i arbetet kring barn som utmanar genom handledning och utbildningar.

- Lokala nätverk

- Tillgänglig förskola startades under höstterminen 2023 för enhetens samtliga pedagoger,

ett nätverk där pedagogerna möts mellan förskolorna i ett mindre sammanhang. Syftet med nätverket är att erbjuda pedagogerna ny kunskap om tillgängliga förskola, tydliggörande pedagogik, ledarskapsuppdraget och behovet att forma en utbildning som möter barnens individuella så väl som barngruppens behov, Nätverket är kopplat till aktuell forskning som samtliga pedagoger tar del av och möts kring på nästkommande nätverkstillfälle.

- Lär miljörer består av en representant från varje förskola. De har i uppdrag att arbeta för att möjliggöra en inkluderande miljö som möter barnens intressen och utmanar dem på ett adekvat sätt till utveckling och lärande. Vi arbetar för att skapa likvärdiga förutsättningar i enhetens förskolor, det är viktigt att barnen får samma förutsättningar till lärande och utveckling oavsett vilken förskola man går på.

- Språkgrupp består av en representant från varje förskola. De har i uppdrag att säkerställa att samtliga barn i enhetens verksamhet får möjligheten till att möta språkande pedagoger, får upptäcka olika uttrycksformer på ett lustfyllt sätt och även ur ett flerspråkigt perspektiv.

- Aktiva åtgärder är ett relativt nytt arbete för enheten och vi arbetar för att skapa en tydlig systematik i arbetet. Arbetet med aktiva åtgärder handlar mycket om inkludering i verksamhetens olika moment och miljörer, där man möts av respekt och en känsla av samhörighet. Det är viktigt att man knyter samman arbetet med aktiva åtgärder med utbildningens alla delar för att den ska genomsyra den verksamhet som barnen möter hos oss.

- Barnhälsoarbete är även det ett relativt nytt arbete i enheten. Det innebär att vi har ett systematiskt arbete kring barnen i behov av stöd samt hitta arbetssätt som gynnar samtliga barn, genom att erbjuda en tillgänglig förskola och tydliggörande pedagogik. Ledningen och pedagogerna är i tidig dialog kring barn som utmanar och behöver stöd, anpassningar och handledning erbjuds i ett tidigt skede samt att man bjuder in hemmet till en dialog kring barnens vardag på förskolan. Ledningen möts en gång i månaden för att säkerställa att enheten erbjuder samtliga barn en adekvat utbildning och att särskilda anpassningar gynnar barnen.

Resursanvändning

- Gemensamt framtagna stöddokument av förskoleavdelningen som anger riktningen för utbildningen och undervisning inom prioriterade områden.

- Utbildningsplan

- Förskolläraryrforum

- Stöd från resursenheten i form av handledning och kompetensförsörjningen.

- Lokala nätverk

- Aktiva åtgärder

- Barnhälsomöte

Uppföljning

Uppföljning sker;

- Ledningsmöten.

- Verksamhetens reflektion i "planering och bedömning" i skolplattformen.

- Uppföljning av undervisningsplanen februari och analys och uppstartplanering i maj/juni.

- genom skolplattformens planering och bedömning.

- Förskolläraryorum
- Förskoleundersökningens resultat.
- Medarbetarsamtal.
- Utvecklingsdagar
- APT.
- Tertialrapport 1 & 2
- Verksamhetsberättelse.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: Långbro Solbergaskogens förskolor ska erbjuda barnen en utbildning där de möts av demokratiska mötesplatser som ger förutsättningar för samtliga barn, till ett individuellt lärande i så väl grupp som mindre sammanhang.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningarna att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin förmåga.
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler.

Arbetsätt

Undervisningen erbjuder barnen möjlighet att uttrycka tankar, åsikter, delaktighet och inflytande över sin vardag. Barnens perspektiv synliggörs genom pedagogisk dokumentation och lyhörda inlyssnade pedagoger.

Barnen erbjuds demokratiska mötesplatser där de möts i mindre sammanhang, pedagogerna agerar som medforskande och ledande pedagoger i så väl socialt samspel om utforskande undervisning.

Enheten kommer arbeta systematiskt med kartläggningsmaterialet från Resursenheten för att säkerställa att samtliga barn får möjlighet att till en adekvat utbildning då kartläggningsmaterialet belyser följande tre perspektiv, organisationen, barngruppen och individen.

Barnkonventionen och enhetens värdegrundsarbete är en viktig del av att erbjuda barnen en utbildning av kvalité, det vill säga strukturkvalitet, processkvalitet och resultatqualitet. Ledningen kommer påbörja ett arbete utifrån dessa tre perspektiven för att öka tydligheten i vårt pedagogiska ledarskap till pedagogerna. Dett är viktigt att vara nyfikna på barnens perspektiv och upplevelser för att erbjuda barnen adekvat inflytande i utbildningen, barnen har rätt till inflytande men hur mycket och på vilket sätt de får inflytande avgör pedagogerna. För oss blir det viktigt att föra dialogen vidare tillsammans med pedagogerna för att få landa i att barnens rättigheter får ta plats hos oss.

Resursanvändning

- Barnkonventionen
- Aktiva åtgärder
- APT
- Lokala arbetsgrupper
- Läroplanen för förskola

Uppföljning

- Förskoleundersökningen.
- Arbetsgruppen Värdegrund.
- Uppföljning av det systematiska kvalitetsarbete genom POB, undervisningsplaner samt reflektioner.
- Medarbetarsamtal
- APT
- Tertialrapport 1 & 2
- Verksamhetsberättelse

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt kultur- och föreningsliv

Beskrivning

Målet nås genom att kulturaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper och bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer. Kultur och skapande integreras i verksamheternas löpande arbete.

För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Unga och vuxna får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet och stadsdelsnämnden utvecklar löpande samverkan med föreningar i syfte att stärka föreningslivet i stadsdelsområdet.

Nämnden arbetar även för att underlätta för närvaron av kultur i stadsdelsområdet, utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program.

Förväntat resultat

- Barn, unga, vuxna och äldre i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- Samarbete med föreningar och nätverk mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Enhetsmål: Långbro Solbergaskogens förskolor är en kulturell mötesplats där barnen möter och får prova på olika former av kultur och skapande.

Förväntat resultat

Utbildningen ska erbjuda barnen:

- möjlighet att utveckla sin kreativitet och skapande förmåga genom olika möten med olika material och tekniker.
- att ta del av "professionell" kulturell upplevelse.
- ta del av traditioner och högtider utifrån olika bakgrund.

Arbetsätt

Långbro-Solbergaskogens förskolor ska erbjuda barnen:

- möjlighet att få möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd.
- ett varierande utbud av god litteratur och besöker regelbundet bibliotek under förskoleperioden.
- olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Resursanvändning

Kulan premien
Samarbete med biblioteket

Uppföljning

- Återkoppling genom samtal och via PoB:en.
- Tertialrapport 1 & 2
- Verksamhetsberättelse.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	År

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av utbildningar som till exempel hållbara vård- och omsorgsboenden samt en utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av plast- och engångsprodukter.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Enhetsmål: Enheten är energieffektiv och resurssmart med en minimal klimatpåverkan

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämndens användning av engångsprodukter minskar med ett särskilt fokus på plast.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Arbetsätt

Kockforum ger kockarna möjlighet att mötas och samarbeta systematiskt för att tillägna sig kunskaper, färdigheter samt inspireras av varandra i strävan efter ett hållbart och ekologiskt arbetsätt.

Kockarna arbetar hållbart för att uppfylla riktlinjerna för inköp, utifrån närodlat och årstidsbaserat samt minskat inköp av mejeriprodukter och rött kött.

Köken arbetar aktivt med sopsortering, så som matavfall, glas, plats och kartong.

Utbildningen ger barnen möjlighet att tillägna sig ett hållbart klimatsmart förhållningssätt genom ett tydligt enhetsövergripande arbete mellan kök och pedagogisk verksamhet.

Resursanvändning

Kockforum
Ledningsgruppen
Stadens matstrategi för god och hälsosam mat.
APT

Uppföljning

Uppföljning sker;
- i köksgruppen där rektor och alla kockar i enheten ingår.
- i lokal samverkan där rektorer och fackliga ombud ingår.
- Tertialrapport 1 & 2
- Verksamhetsberättelse.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	År

Nämndmål: Parker, förskolegårdar och naturmark utvecklas med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning

Beskrivning

Målet nås genom att vidta åtgärder som finns beskrivna i stadens handlingsplan för biologisk mångfald och i stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Skötselplanen för biologisk mångfald ligger till grund för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i Älvsjöskogens naturreservat. Reservatet fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och i staden. Arbetet med att omvandla klippta gräsmattor till ängsmarker fortsätter. En avvägning görs med behovet av öppna ytor för rekreation och klippta gräsmattors funktion som kolsänkor.

Stadsdelsnämnden deltar i arbetet med gemensamma lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar, som efter avslutat arbete ska implementeras. Syftet är att skapa pedagogisk kvalitet i utemiljön och grönare gårdar. Som en del av arbetet med gröna förskolegårdar tar stadsdelen i samarbete med SISAB fram ett pedagogiskt material som ska inspirera till arbete med biologisk mångfald och odling på förskolegården.

Arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp och måltider vidareutvecklas där forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat.

Parallellt med detta kommer det att pågå en utredning inom förskolan angående möjligheten att starta en ny enhet som arbetar med frågor inom hållbar kost och livsmedelshantering. Inom äldreomsorgen fortsätter utvecklingsarbetet för att underlätta kloka livsmedelsinköp bland annat genom att ta fram en gemensam baslista över hållbara livsmedel tillsammans med äldreomsorgens dietist.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden arbetar med anpassa stadsdelsområdet till ett förändrat klimat i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden stärker den biologiska mångfalden genom att vidta flertalet åtgärder utifrån de förslag som anges i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald (SÅF) 2022.
- Stadsdelsnämnden vidtar klimatanpassningsåtgärder utifrån behov och arbetar i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Byggvarubedömningen och Chemsoft i syfte att minska exponeringen för skadliga ämnen och kemikalier. Arbetet med att minska användningen av engångsprodukter med särskilt tyngdpunkt på plast vidareutvecklas ytterligare. Särskilt prioriterat för 2024 kommer att vara arbetet med vägledningen hållbara vård- och omsorgsboenden. Arbetet för en kemikaliesmart och giffri förskola pågår sedan ett antal år med stöd från Kemikaliecentrum.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Samtliga anläggningsprojekt loggas i Byggvarubedömningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: Enheten bidrar till en god livsmiljö och har giftfria verksamheter

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av engångsartiklar i plast.

Arbetsätt

Genom implementering av nya inköpslistor så säkerställer enheten att rätt saker kommer in i verksamheten.

Även viktigt att man ser över vilket material man tar emot från vårdnadshavare så vi även i detta led säkerställer att det är ett giftfritt material.

Resursanvändning

Ledningsmöten kopplat till inköp av förbrukningsmaterial och pedagogiskt material.

Uppföljning

Tertialrapport 1 & 2
Verksamhetsberättelse

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	79	83	År
 Sjukfrånvaro	8,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och ledarskap.

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. Stadsdelsnämnden tydliggör arbetet med friskfaktorer för att på ett främjande sätt förstärka hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Vid bemanning och inför rekrytering är det av stor vikt att analysera vilken kompetensprofil som bäst matchar verksamhetens kommande uppdrag och mål, för att bibehålla en hög kontinuitet av rätt kompetens i verksamheten. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap, där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. En analys av förvaltningsorganisationen kommer att genomföras under året utifrån stadens nya riktlinjer för chefsstruktur samt riktvärde för antal medarbetare per chef. Organisationen ska, förutom att möjliggöra ett närvarande ledarskap, även skapa förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetssituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen. Detta är även ett led i att gemensamt nå måluppfyllelsen i medarbetarenkäten (ökat aktivt medskapandeindex (AMI)) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har en hög andel tillsvidareanställda på heltid
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Den totala sjukfrånvaron minskar till 8,5 %
- Strategisk kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål

- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska tillsammans med förskoleenheterna fortsätta utveckla arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: Enheten är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Förväntat resultat

- Enheten har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Enheten arbetar aktivt med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron för dag 1-14 till 3,5% eller mindre
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Arbetsätt

- Under APT arbetar vi med enhetens arbetsmiljöarbete i form av uppföljning av IA-anmälningar, följer stadsdelens årshjul och följer upp handlingsplaner kopplade till medarbetarenkäter.
- Enheten kommer från januari 2024 driva en lokal samverkansgrupp med fackliga ombud, där utgångspunkter kommer från SVG och verksamhetsnära frågor.
- Enheten inför hälsosamtal med närmaste chef efter 4 frånvarotillfällen, som en uppföljning om frånvaro är arbetsrelaterad, medarbetarens mående samt vad vi som arbetsgivare kan vara behjälpliga med.
- Prioriteringssamtal införs för att stödja pedagogerna kring prioritering i uppdraget. I syfte att förebygga stress vid hög arbetsbelastning och möjliggöra en god planering av undervisningen.
- Arbeta för att skapa en transparent och rättvis organisation där det finns en likvärdighet inom enhetens ramar för samtliga medarbetare.
- Arbeta mer aktivt med att söka stöd, handledning och kompetensutveckling via resursenheten.
- Skapa möjlighet till kompetensutveckling genom interna och externa aktörer.
- Genomför skyddsronder med tydlig återkoppling till varje enskild förskola
- Erbjuder en välfungerande rehab process där det finns tydliga förväntningar kopplat till aktuell tjänstegrad.

Resursanvändning

APT
Hällossamtal
Prioriteringssamtal
Handlingsplan kopplat till medarbetarenkätens resultat.
Resursenheten

Uppföljning

- Handlingsplan för förbättrad arbetsmiljö för förskollärare och barnskötare
- Medarbetarenkäten
- Skyddsronder
- Medarbetarsamtal
- Dagliga samtal
- Fungerande rehabprocess
- Rapport och uppföljningssystem på stadsdelen

Redovisning av ekonomi

Resursanvändning

Enheten skapar en hållbar organisation som bygger på barngruppernas behov och pedagogernas kompetens och erfarenhet för att erbjuda barnen en utbildning av god kvalitet.

Genom kompetensförsörjning strävar vi efter att ge medarbetarna rätt förutsättningar för att genomföra sitt uppdrag på ett adekvat arbetssätt. Som säkerställer att barnen får ett välkomnande och tillgängligt bemötande utifrån deras förutsättningar och behov.

Resursenheten erbjuder verksamheten och medarbetarna handling, stöd och utbildning för en högre kunskap kring tillgänglig förskola.

Enheten använder sig av verksamheter i vårt närområde, så som parker, grönområden och bibliotek för att stärka utbildningen.

Ledningen styr över väl planerade inköp av pedagogiskt- och förbrukningsmaterial för att säkerställa att inköpen följer den lagda budgeten.

Genom lokala- och stadsdels nätverk/forum möts representanter från samtliga arbetslag, där det finns ett fokus kring enhetens lärmiljöer och materialvård ur ett hållbarhetsperspektiv. Samtliga medarbetare har ett gemensamt ansvar att det sedan efterföljs i vardagen tillsammans med barnen.

Genom pedagogiska måltider, kan både pedagoger, barn och kockarna säkerställa ett minskat matsvinn.

Budget 2024

Enheten bedrivs resurseffektivt. Vi arbetar med ett transparent tillitsbaserad ledarskap vilket innebär att vi informerar enhetens medarbetare om vårt ekonomiska läge och aktuella nyckeltal för att tillsammans skapa förståelse kring vårt utgångsläge och möjligheter framåt. Vi lyfter fram vikten av en budget i balans, som ger oss möjligheten att skapa bra förutsättningar att skapa en bra arbetsmiljö och en utbildning med god kvalitet. Sker större förändringar kommer vi gå genom samverkan och APT för att involvera medarbetarna.

Ledningen har under 2023 arbetat för skapa en rimlig grundbemanning med tillsvidareanställda som möter barnintaget. Vid extra förstärkning i arbetslagen, kopplat till

BIBASS så sker det med stöd av timvikarier eller bemanningsföretag. Samt ett aktivt arbete med Winlas systemet bör hjälpa till kring enhetens organisation.

Enheten kommer genomföra ett majintag av barn för att motverka "julieffekten" när blivande skolbarn skrivs in i skolan.

Genom att vi har budgetuppföljningar med controller varje månad så får vi en systematisk uppföljning om vårt ekonomiska läge, samt en tät dialog med köhandläggare för att möjliggöra att hög beläggning av våra verksamheter som möjligt.

Uppföljningar kommer även ske genom tertialrapporter och verksamhetsberättelsen under 2024.

Övrigt